

akarta volna, hogy lássák, miként az utolsó perczen is férfi.

Meleg szeretettel köszöntötte s megcsókolta őket.

— Még 4—5 órát adok magamnak — ugymond. — Mesterséges injectiókat nem engedek, mert az ugy sem segít legfeljebb huzza az ugy is kialvó életet. Nem óhajtom a halált, de nem is félek tőle. Ennek meg kell lenni, megnyugszom benne. Nyugodjatok meg ti is!

Igen melegen búcsuzott el dr. Márkus László rokonától.

Nem feledkezett el a megyei tisztviselőkről sem. Mivel testületileg nem mehettek a beteg ágyához, magához kérlette Papp János főjegyzőt és Wallner Ödön főügyészt. Kérte őket, hogy vigyék meg búcsuját az összes tisztviselőnek. Hivatásukat teljesítsék buzgó odaadással továbbra is, mint ő alatta és vele teljesítették.

Jellemző rendkívül pontosságára és rendszeretétre, hogy két nappal halála előtt arra kérte testvérét, Szunyogh Lórándot, hogy részére Beöthy László főispántól betegsége miatt szabadságot kérjen.

Végpercei.

Tegnap délelőtt a búcsuzás után teljesen elgyengült s agóniába esett. Szívverése alig volt érezhető. Hosszu ideig feküdt mozdulatlanul.

Egy pillanatra visszanyerte eszméletét, rövidked tekintetét körüljártatta s mindkét kezével utolsó búcsút intett.

Röviddel utána az ápoló irgalmas nővér ajkáról elszállt Miatyánk . . . jelezte a szomorú véget. Kiszzenvedett!

Szunyogh Péter élete.

Az igazi jellem, nyílt, őszinte férfiaság, a hivatalban szigorúság, párosulva lekötőlező szívéllyességgel, szerezték meg számára a közbecsülést és rendkívüli népszerűséget, amely az egész megye társadalmában környezte. Csak ezekkel a jeles tulajdonokkal tudta fenntartani azt a nimbuszt, amely elődjét: Beöthy Andort környezte.

Szunyogh Péter Esztárban született 1855. február 3-án. Atyja Szunyogh Albert, édes

anyja Beöthy Erzsébet voltak. Atyja a szabadságharc egyik vitéz huszárkapitánya, az alkotmányos élet felderülte után a közélet egyik kiváló alakja, az elnyomatás korszakában a biharmegyei mozgalmak vezére, az u. n. esztári kis országgyűlés lelke levén, fiának a hazafias eszmék beszívására bő alkalma nyílott.

Középiskolát a debreczeni kollégiumban és Pozsonyban, jogi tanulmányait szintén Pozsonyban és a nagyváradi kir. jogakadémián végezte. Atyja kiváló sujt fektetett arra, hogy fiát ne csak úrrá, de szellemileg képzetté s munkássá nevelje.

Szunyogh Péter báró Radivojevich Bertát vette nőül, s házasságukból két fia származott: Albert, aki jelenleg honvédduszár főhadnagy és Péter, a ki jelenleg Berlinben hallgatja a jogot. Boldog házasságát azonban megzavarta a kérelhetetlen sors, a szerető hitves elhunytával. Tizenkilenc év óta őrzötte a hü nő emlékét.

Korán lépett a közpályára. 1877. június 20-án már Biharvármegye tiszteletbeli aljegyzőjévé nevezték ki báró Döry József főispán, s az ugyanazon évi december 29-iki általános tisztujtás alkalmával arvaszéki aljegyzővé lett. Ettől fogva folyton emelkedett; 1885-ben II. od., 1887-ben I. s, az 1889. decemberi általános tisztujtáskor pedig vármegyei főjegyzővé lépett elő, s mint főjegyző és helyettes alispán működött aztán Beöthy Andor alispán lemondásáig, mikor is 1893-ban nagy lelkesedéssel, s egyhangulag alispánvá választották, mely állását ügyszeretettel, igazságossággal töltötte be.

A közéletben is élénk szerepet vitt. A kuriai bíráskodás életbeléptéig elnöke volt a biharmegyei szabadelvű pártjának, a biharmegyei takarékpénztárnak ig. elnöke, a bihar-szilágyi olajpar. t. igazgatója, a p-ladány-füzesgyarmati vasut ig. elnöke, a belényes-vasköhi és debreczen-nagylétai vasutnak ig. tagja volt; a nagyváradi kir. jogakad. államtudományi vizsg. bizottságának tagja, a mátrakörösvölgyi vasut igazgatója, a biharmegyei Népmvelési Egyesületnek elnöke, a Bihar Nemzeti Casinónak vál. tagja volt haláláig.

Résztvett a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában behozott reform előkészítésében, ahol kitűnt közigazgatási ismereteivel.

Előkészületek a temetésre.

A gyászeset bekövetkezése után Biharvármegye tisztkara azonnal tanácskozára gyűlt össze Papp János főjegyző elnöklése alatt,

hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket a temetésre.

Kimondották, hogy a boldogultat Bihar-megye a maga halottjának tekinti, s a temetést a vármegye költségén eszközlik, hogy ezáltal is kifejezést adjon a vármegye közönsége egyrészt mérhetetlen fájdalomának a vesztésé felett, másrészt nem muló haláljának az elhunyt alispán iránt.

A vármegye közönsége és a tisztikar külön-külön koszorut helyeznek a ravatalra.

A halálesetről átiratban értesítik a hatóságokat.

Azonnal telefon utján tudatták a gyászírt az összes főszolgabírókkal, s elrendelték, hogy minden főszolgabírói hivatalon, s az összes község-házakon kitűzzék a gyászlobogót.

Az összes járások már koszorukat rendeltek a ravatalra, s minden község küldöttség által képviselteti magát a temetésen.

A megye közönsége által kiadott gyászjelentést megküldötték az összes községi előjáróságoknak.

A ravatalt a vármegyei székház kistermében állította fel az éjjel Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete.

Az egész terem és a feljáró lépcsőház fekete posztóval van bevonva. A menyezetes ravatal körül kandallabereket és délszaki növényeket helyeztek el.

Az elhunyt diszmagyarban nyugszik. Arcza, bár erős nyomokat hagyott rajta a szenvedés, nyugodt.

Ma, pénteken reggel helyezik a belga üveg, belsejü nehéz vörös réz sarkofagba s viszik át a kisteremben felállított ravatalra.

A halott mellett a vármegye diszhajdui és a temetkezési intézet testőrei állanak disz-örséget.

A délelött folyamán, mikor a család elbúcsuzott a boldogulttól, a résztvevő közönség számára meggyújtják a ravatalos termet.

A temetés szombaton, január 17-én délelött 10 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint s az elhunytat a várad-olaszi-i sírkertben helyezik örök nyugalomra.

A temetésre a küldöttségeken kívül igen sok megyebizottsági tag, sőt a fővárosból is többen érkeznek Nagyváradra.

A „TISZÁNTUL” TÁRCZÁJA.

Az ezredes leánya.

Irtá: Ohnet György.

Ha mosolyogva, virágozóan, fehér meztele vállával a nagy szalonba belépett, a bámulat moraja suhant át a tiszték között, akik az ezredes estélyére összejöttek. Mögötte büszkén ment az anyja, mintha mondaná: »Lászlók, az én leányom!« aztán az apa jött nyugodtan és szerényen, a 123-ik ezred parancsnoka.

Aligült le a szép leány, a versaillesi ezred legelőkelőbb tisztjei megkezdték az udvarlást körülötte. A csillárok aranyos fénye mellett, a hízog zene hangjainál könnyen lebent tova a fiatal urak karjain. Ezeknek az ő óhajtása parancs, szeszélye törvény volt. Az ezredes leánya! Milyen súlyos nyomott a mérlegen előléptetés idejekor a leány dicsérete: »Ah ez és ez a hadnagy, milyen kedves tiszt és milyen jól tánczol!« Mennyire befolyásolta az ilyen dicséret az egész kARRIERET. Ugy is bánt velük, bizonyos kokkett parancsoló hangon, mintha manőveren masiroztatná őket.

Igy lön huszonkét éves. Vidáman élte a napjait és némi nomándszerűséggel utazta be egész Franciaországot lobogó zászlók és harsogó trombiták között, a különböző hely-

örségek miatt. Anyja türelmetlenkedett, mert férjénél akarta látni. Hanem a leány és udvarlói között félelmetes akadály volt — a hozomány hiánya. A tiszték körül röpködtek, de a házasságra mintha nem is gondoltának.

Igen, az ezredes leányának udvarolni, hogy jó kvalifikációt kapjanak, az egészen más! De nőül venni, brrr! Senki sem akart beharapni, senki azok közül, akik jó jelenségnek vettek, hogy pár hónap óta egy félelmetes imádót tart maga közelében, a kin sokat nevet.

Egy magas növésű, piros szakállu és kék szemű ifju volt, lotharingiai születésű és a saintmaixenti iskolából való. Tizennyolc éves korában önkéntes lett, a clamiersi csatánál sebet kapott és hadi érdmet viselt. Parasztju volt, erő növésű. Daczára nagy műveltségének, keveset beszélt. Kedélyes volt a gyakorlati érezen, vesztalan a szalonban. Alig tudott táncolni és csak amiatt való félelmében, hogy udvariatlan-nak fogják tartani, vett magának bátorságot, hogy a leányt egyetlen egyszer tánczra kérje. Minthogy azonban a táncz nagyon nehezére esett, elhatározta, hogy inkább meghódít egy ellenséges úteget, semhogy még egyszer tánczoljon. Órák hosszat nézte egy ablakfülkéből a leányt, akit imádott. Követte őt fénylő tekintetével a tánczolóknak tömegében és elmerengett meztelen vállai fölött. Néha oda merészkedett az anyjához és udvarolt neki.

Irigységgel látta, hogy társai mennyire

körülrájongják a leányt és szomorúan gondolta: »Egy napon majd megtudom, hogy ez urak közül valamelyik jegybe lépett s azután mindennek vége.« Ennél a gondolatnál néha a kétségbeesés szállotta meg, majd ismét a keserű közöny. Nem eszelős-e, hogy erre az elkényeztetett drága leányra gondol. Egy napon bizonyosan a neijé lesz valami gazdag embernek, s nem egy szegény tiszté.

De akarata ellenére is a gondolatai egyre visszazállottak hozzá. Látta álmaiban, hogy mosolyogva keringözik s úgy tetszett, mintha integéne feléje és aztán azt gondolta: »Ki tudja? Hátha elfogad?« És a sive dobogott s majdnem megfulladt.

Egy reggelen azt gondolta, hogy már tovább nem bírja ki, elment az őraaghoz és megkérte, hogy kérdezze meg az ezredest, hogy elfogadná-e őt leánya férjének.

Egész napon át a kert tavának a halait nézte és készületett a szomorú válaszra, amit kapni fog.

Este elment a kaszárnya udvarára, az őrnagy félrevonta és azt mondta:

— Beszéltem az ezredessel . . . nagyon szeretetreméltó volt. Így válaszolt: Az ön védenecének nincs egy krajczárja sem, az én leányomnak nincs hozománya s így annyi volna az egész, mint az éhséget a szomjúsággal összeházasítani. Igazsága van. Ne gondoljon többet a kisasszonyra. S ha ez önének fáj, keressen vigasztalást a könyvekben.

A részvét.

A gyászír gyorsan elterjedt az egész városban s mindenütt fájdalmas megdöbbenést keltett. Az utcán járókélők a szomorú eseményről tudakozódtak, a társas helyeken erről beszéltek.

A megyei székházra, a Casinó, a Bihar-megyei Takarékpénztár, a Belényes-Vaskóhi vasut, a jogakadémia épületeire kitűzték a gyászlobogót.

Nagyvárad részvéte.

Nagyvárad város tanácsának tegnap délután tartott ülésén **Bordé** Ferencz főjegyző kegyelettel emlékezett meg a társtörvényhatóságot ért mély gyásztól és a társadalmat ért veszteségről s méltatta az elhunyt kiváló egyéniségét és érdemeit.

Indítványára elhatározta Nagyvárad város tanácsa, hogy a város közönsége nevében koszorút helyez a ravatalra; a város tisztikara testületileg részt vesz a temetésen és a törvényhatóság részvétiratot intéz a vármegye törvényhatóságához.

A koszorúk özöne.

Már tegnap nagyon sok koszorút rendeltek meg a kertészeknél és Weiszl vitáknál.

A szebbnél-szebb koszorúk özönéből a következőket jegyeztük fel tegnap estig:

Biharvármegye közönsége — Feledhetlen Alispánjának.

Biharvármegye tisztikara — Szeretett Alispánjának

Nagyvárad város közönsége — részvéte jeléül.

Péternek — Feri, Stefi és Agneska (dr. Miskolczy Ferencz.)

Lóránd és Jenny (Szunyogh Lóránd)

Igaz szeretettel — Rádl Odönné Györfly Malvin.

Szeretünk és hálánk siron túl is veled — Etelka és Laci (dr. Márkus László.)

Mind a sirig és azon túl is — Rádl Odön.

Feledhetlen jóbarátjának — Pally Lajos.

Margittai járás közönsége — Feledhetlen Alispánjának.

Kir. államépítészeti hivatal — Feledhetlen Alispánjának.

Szeretett egykori főnökének — Dr. Dési Géza.

A vármegyei hajduk — Feledhetlen Alispánjának.

A gyászjelentések.

A gyászeset alkalmából a mélyen sujtott család, továbbá a megye közönsége és a Bihar-megyei Takarékpénztár adtak ki gyászjelentéseket.

A család és a megye közönségének gyászjelentései a következők:

Szunyogh Albert m. kir. honvédszázados és Szunyogh Péter a többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják forrón szeretett jó atyjuknak **Szunyogh Péternek**, Biharvármegye alispánjának Nagyváradon, 1903. évi január hó 15-én, d. u. 1 órakor, életének 48-ik évében, rövid szenvedés után bekövetkezett szomorú elhunytát. A megboldogultnak hűlt tetemei f. hó 17-én, d. e. 10 órakor fognak Biharvármegye székházának kis terméből az ev. ref. egyház szertartása szerint a várad-olaszi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagyvárad, 1903. január hó 15. Béke hamvaira!

Biharvármegye közönsége fájdalomtól megilletődve tudatja szeretett alispánjának szunyogh **Szunyogh Péter** urának 1903. évi január hó 15-én, délután 1 óra 15 perczkor, élete 48 ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi január hó 17-én délelőtt 10 órakor fognak a vármegye székházának kis terméből az ev. ref. egyház szertartása szerint, a nagyvárad-olaszi sírkertben örök nyugalomra tételni. Biharvármegye közönsége az elhunytak ismerőseit, barátait és tisztelőit e végisztelettelre meghívja. Nagyvárad, 1903. január 15. Atdás hamvaira!

A kereszt és Renan.

A katolikus Bretagneban, Tréguier városában szobrot állítottak a szabaddóművesek **Renan** Ernőnek, a kereszténység esküdt ellenségének.

Régóta bántotta ez a hithű bretonok lelkét, de sehogy sem tudták módját ejteni, hogyan fejezhessék ki a megszegyenítő szoborral szemben ragaszkodásukat a vallás z?

Most aztán kitűnő eszméjük támadt. Gyűjtést indítottak a katolikus bretonok közt s a gyűjtés eredményéből hatalmas, impozáns **keresztet** állítanak fel Tréguier főterén, szemben Renan szobrával.

Igy tüntet hite mellett egy hithű nép.

A megyei pénztárak átadása.

Aranyos-Maróthról írják: Ma fejezték be a vármegyei pénztár átadását a következő eredménnyel: Közigazgatási alapok készpénzben 39,858 korona 52 fillér, kötvényekben és értékpapirokban 2 222.160 korona 31 fillér, az árvapénztár készpénzben 753.396 korona 89 fillér, összesen 3,026,654 kor 70 fillér.

Máramaros-Szigetről írják: Máramarosvármegye közgyűlését e hó 13-án nagy érdeklődés mellett tartották meg **Roszner** Ervin báró főispán elnöklése alatt. Jelentést tettek arról, hogy a vármegyei pénztár átadása e hó 11-én befejeztetett. A házi pénztárnál készpénzben 87,487 korona 55 fillér, értékpapir, betét és egyéb értékekben 1,283,303 korona 21 fillér, az árvapénztárnál készpénzben 13,817 korona 78 fillér, értékpapir, betét és egyéb értékekben 3,671,458 korona, összesen 1,752,128 korona 54 fillért adtak át. A megyei pénztáraknak a máramaros-szigeti adóhivatal részére történt átadásában résztvettek: Szabó Sándor alispán, Kovács Gusztáv kir. tanácsos pénzügyigazgató, Pogány Odön arvaszéki elnök, dr. Mihályi János tiszti főügyész, Szapionczay Zoltán h. arvaszéki elnök, dr. Korányi Gyula stb.

A pénztárátadás alkalmából Kovács Gusztáv kir. tanácsos azt indítványozta, hogy a vármegyei pénztár pontos és a legapróbb részletekig összevágó kezeléséért az alispánnak, a főszámvevőnek, a pénztárnoknak és az ellenőrnek a vármegye közönsége köszönetet szavazzon. A lelkesedéssel megszavazott köszönet után Roszner Ervin báró főispán elismerését fejezte ki a maga részéről is a vármegye kebeléből most kiváló tisztviselőknek.

Közigazgatási bizottsági tagokká megválasztottak: Szapionczay Miklós, Nyegre László, dr. Kökényesdy Mihály, Balogh Mihály, Müller Károly. Több kisebb-nagyobb tárgy elintézése után a vármegyei hivatalos lap megindítása iránt is intézkedvén, a gyűlést befejezték.

A főispánhoz és az alispánhoz, valamint a közigazgatási bizottsághoz leérkezett a belügyminiszterek az a leirata, a mely szerint a miniszter nem találta valóknak azokat a vádakot, a melyeket egyes félrevezetett hírlapok a vármegye és különösen a főispán ellen emeltek. A leirat a vizsgálatnál tapasztalt hiányok javítására utalja a vármegyei, elismeri a pénztárak érietlenségét és a munkaerők fokozottabb foglalkoztatását ajánlja.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,

kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni sziveskedjenek.

A tiszt megköszönte, de nem keresett vizsgálatot, hanem jelezte, hogy Tonkingba és a legközelebbi napokban elhajózott.

Mig ő nehéz szívvel a magas tengerhullámok fölött haladt tova, a leány vidáman kerengött a fényesre világított szalonban.

Eltelt két év. A helyország ezredese még mindig ad estélyeket, de a bájos leány, aki annyi sok tisztok elcsavarta a fejét, hiányzik. Az ő atyja, a mostani ezredesnek az elődje egy napon hirtelen meghalt.

A fényes, boldog napokat most szomorú napok követték. A sok tiszt, aki a leányt körülrajongta, visszavonult, mert a mostani ezredesnek is volt felesége és leánya, kiknek hódolatukat be kellett mutatni. Közönyösen köszöntötték az utcán s aztán gyorsan továbbhaladtak. Az ilyen bánásmód láttára az özvegy és leánya keserűen mosolyogtak. Eljártak a sétányra, hogy az őszi levegőt és napot, mely a sárna leveleket még inkább beranyozza, élvezzék. Leültek fekete ruháikban és hallgatták a katonazenét és ilyenkor úgy tetszett, mintha még most is oly boldogok volnának, mint előbb. Mintha most is hallanák hátuk mögött az őrnagy hangját:

— Jó napot hölgyeim, ma a 124-esek játszanak, de a mi zenénk jobb . . .

A hangok azonban csak a körülöttük játszó gyermekek csacsogásából verődtek ide. Az anya igyekezett, hogy könnyeit elrejtse, míg a leány lopva egy-egy régi táncosa felé nézett, aki nem akarta megismerni.

Most a huszonötödik évében járt és gyászba fogott szépsége még feltűnőbb volt, úgy, hogy olyan virághoz lehetett hasonlítani, amelyet a záporosó felfrissít és megtisztít. — A vidám hangulat oda volt és őszinte lett és szerény és mintha elmúlt örömei felett őszinte megbánást érezne.

Egy napon a sétányon és katonazené alatt tréfálva és nevetve járókáló tisztak között egy különösen feltűnt előtte, akit az ezredes estélyein az ablakfülkében félrevonulva látott igen gyakran.

— Anyácskám . . . nézd . . . a hadnagy — mondta halkán.

Ő is észrevette, mert elsápadt, megvált barátjától s a leány felé ment. Az anya gyorsan összefogta az ujságot és szeretetreméltó mosolyal kinálta az üres széket a tisztnek.

— Hogyan ő az . . . Őn, milyen régóta nem láttuk. Orvendük hadnagy ur, hogy viszontlátjuk . . . de pardon, én hadnagynak hívom, s most látom kabátja ujján a három sávot.

Ő elpirult, s elbeszélte, hogy hat hónapi csatározás után kapitány lett, mert sok üres helyet kellett betölteni . . . Aztán Tuyen Kazanban Domine parancsnokkal el volt zárva. Rettenetes ostrom volt öt hétig, a kínai hadak egyre újabb meg újabb csapatokat küldtek. A legnagyobb inség közepette, egy kirohanás alkalmával megsebesült . . . egyszerre aztán hallotta, hogy a franciaia trombiták szólaltak meg,

segítség jött. Őn szerencsés óral látta futni az ellenséget, a zászlók lobogását, aztán önkívületbe esett. Allapota oly aggasztó volt, hogy visszaküldték Franciaországba. Az átutazás alatt azonban meggyógyult s most a sorrendben az őrnagy rang következik számára.

Mind a két nő elhallgatott. Az anya belátta, hogy ifju társait tíz évvel elhagyta és a leány öt sápadt arcával csinosnak találta. Lehetett is egy ilyen vitéz katonát, aki a rangemelését vérvél vívta ki.

Ő is rá nézett. Hát ez az ezredes vidám és szeszélyes leánya? Más lélek mar az övé, melyet szomorú hangulat ezerszerre kedvesebbé tesz. Így látta ő a leányt, a messze távolból: még mindig szépnek és szászorta jobbnak.

Tekintették találkozott s a leány az övében anyai tiszteletet látott, hogy nem nézhette. A ikor az este jött, a két nő felkelt és a tiszt elkísérte őket a lakásuk kapujáig.

A következő napon ismét a zenénél találkoztak. Leült a leány mellé, s mig az anya az ujságot olvasta, ők beszélgettek. Az ősz egyre előbbre tört a szabad természet várában, hideg volt már ülni, hát elmentek sétálni a park elhagyottabb utjaira. A fiatalok, akik lassud járással haladtak, mintha szerelmesek lennének.

Igy érkeztek decemberig s a barátság mind bensőbb lett. De közben a kapitány türelmetlen lett s egyszer a leány kezét magához

Bánffy Dezső véleménye.

Magyarország volt miniszterelnöke tegnap a *Pesti Hírlap*-ban kemény támadást intéz a kormány ellen az utlevél-ügy miatt. Mai cikkéből adjuk a következő érdekes részleteket:

»Az én álláspontom az utlevelek kiállításának kérdésében az volt, hogy a magyar állam a külfölddel szemben mint egységes és nemzeti állam utlevelein mást mint magyar nyelvet, a nemzetközi francia mellett, nem alkalmazhat. A horvát autonóm-kormány álláspontja azon időben is az volt, mint most, hogy a Horvát-Szlavonországok területén kiállított utleveleken, a nemzetközi francia nyelv mellett, csak a horvátot alkalmazza, mint azt értelmezése szerint az 1868. évi XXX. t.-cz. 56. szakasza részére biztosítja. Nem tartotta magára nézve kielégítőnek még azt sem, hogy miként azt a képviselőházban Rátkay László képviselő ur indítványozta, a törvényjavaslat 9-ik szakaszának utolsó sora akként módosítottassék, hogy »Horvát-Szlavonországban pedig az utlevelek magyar, horvát és francia nyelven állítandók ki.«

Igy állott a dolog miniszterelnökségem idejében. Hizelegni akarok magamnak azzal, hogy a jelenlegi képviselőház által névszerinti szavazás mellett elfogadott szövegben e törvényjavaslatot én sohasem engedtem volna a Ház asztalára letétni. Hízlek magamnak azzal, hogyha a kérdést kedvezően megoldani nem tudtam volna, *felvettem volna a kabinettkérdést* (vajjon?) és illetékes helyen tekintettel az 1873. évi XXXIV. t.-cz. 5-ik szakaszára, kértem volna az eldöntést, megállapítását annak, hogy külfölddel szemben van-e egységes magyar nemzeti állam, avagy nincs, hogy külfölddel szemben tekintettel a magyar állam egységére egy nyelvből, mint czimerben és jelvényben lehet-e külföldre szóló utleveleket horvát nyelven is kiállítani.

... Az kellene, hogy most álláspontom legyen, hogy hallgassak, mert hisz politikai életem legádázabb ellenségei azok, kik e kérdésben a helyes álláspontot tették magukévé. Legalább is halgatnom kellene, sőt lehetne is nekem, ki aktuális politikai kérdésekkel már hosszú idő óta foglalkozni nem akarok. Mégis ellent nem állhatok, hogy a nemzeti gondolat felköltése érdekében hangomat fel ne emeljem. Nem tehetem, hogy igazat ne adjak politikai ellenfeleimnek, egy Szederkényi Nándornak, Ugron Gábornak és Rakovszky Istvánnak, kik szemben a törvényjavaslat elalkuvó, a magyar nemzeti állam érdekeit feladó álláspontjával a nemzeti gondolat hangján szólottak és a nemzeti gondolat érvényesítése érdekében támad-

szoritotta és fénylő szemével mintha azt akarta volna mondani: — Szerettek!

De hallgatott és ismét szomorú lón. Minél közelebb jött az új év, annál nyugtalanabb lett, kevesebbet gondolt a nőkre. Hát családkoztak volna? Mi történt?

December 31-én este hat órakor nem volt náluk. Az özveg az esti lapot olvasta, melyben a katonai kinevezések voltak közölve. Hirtelen kipirult és felkiáltott:

— Kinevezték! Óraagy lett.

Éppen e pillanatban gyors léptek hangzottak; az ajtó kinyílt és a nehezen várt vendég lépett be. Ő mosolygott; az anyja eléje nyújtotta karjait:

— Oh kedves fiam! ... Hát ez okozott önnek annyi aggodalmat?

Ő önrztesen a leány felé fordult s így szólt:

— Kisasszony, most jövendő sorsomat a lábaim elé teszem. Szeretem. Akar-e nőm lenni?

A leány elhalványult, mert eszébe jutott az első kosár. És ahogy átgondolta, amit ez az ember tett a boldogsága kivívásáért, oda nyújtotta neki a kezét, mellére hajtotta a fejét és sirt örömeiben.

ták a javaslatot. Nekik volt és marad igazuk. De hogy igaza maradjon az egységes magyar nemzeti állam érdekeinek is, arra szükséges, hogy a nemzeti gondolat a főrendek füleire is elhasson.

Mos módjukban lesz a főrendeknek bebizonnyítani, hogy nagy pillanatokban, szinte mondhatnám végveszélyben, midőn arról van szó, hogy a magyar állam egységét a külföld előtt mint nem létezőt dekretálják, mint egy ember álljanak fel s hivatkozva a nemzeti gondolatra, hangoztassák: »vissza!«

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATÓ.

Január 17. Biharmegyei Takarékpénztár közgyűlése.
Január 18. A nagyváradi iparistület évi rendes közgyűlése d. e. 11 órakor a tűzoltó órányán.
Január 18. Réti Népkör közgyűlése.
Jan. 18. Kath. Szabad Liceum előadása.
Január 28. Polgári Takarékpénztár közgyűlése.
Febr. 1. Kath. Szabad Liceum előadása.
Febr. 8. A nagyváradi kath. kör közgyűlése d. e. 11 órakor saját helyiségében.
Febr. 15. Kath. Szabad Liceum előadása.
Márcz. 1. Kath. Szabad Liceum előadás.
Márcz. 14. Kath. Szabad Liceum előadása (estély.)
Márcz. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.
Apr. 18. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* Személyi hír. Szávay Gyula kitűnő poéta, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara kiváló titkára városunkban időzik.

* Nemesi előnév. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király Császár Géza honvédalezredesnek és törvényes utódainak, régi magyar nemességük és családi czimerük épségben tartása mellett, a *fűzesabonyi* előnevet díjmentesen adományozta.

* A tél visszatért. Néhány nappal ezelőt fölolvadt az egész várost borító hóömeg, enyhült a levegő, s mi boldog halandók azt hittük, vége lesz a télnek. Még ringatva magunkat ebben a szép reményben, erszényünket is elzártuk az éhezők elől, gondolván, vége van a télnek, bezárulhatnak az ingyen népkonyhák, s szállóhelyek, s aztán boldog lesz a magyar. De hát vérmes reményeinkben csalatkoztunk alaposan. Tegnapelőtt az idő észrevehetőleg meghidegült. A már-már elpakolt téli sapkák ismét előkerültek. Tegnapelőtt ismét, de már ki tudja hányadszor szállingózni kezdett a hó, és a hideg foka alaposan felszökött. Tegnap azonban már nyoma sem volt a hónak, de a hideg nem engedett. A hideg idő lehűtötte azokat a szép reményeket, melyek korai, idő előtti tavaszról ábrándoztak és széteszlatta a jégvágók, fafűrészeltők kétségbeesését, akik már-már lemondtak a téli kenyérkereset ezen ágairól. Orvendenek még nagyon az időjárás eme fordulatainak a korcsolyázás hívei, no meg Rátkay bátyánk, mert hát ha nem csalatkozunk, rövidesen megjelennek a lobogók és az apró figyelmeztető szédulák: *A ligetben jó a jég!* Minden jól van tehát ahogy van. A mit egyik oldalon veszünk, a másikon megnyerjük. *Még is csak szép az élet!*

* A Tiszántul naptára, melyet minden új előfizetőnk díjtalanul kap, nemcsak Nagyváradon, hanem az egész megyében feltűnést keltett gazdag tartalmával és csinos kiállításával. Hogy az előfizetőkön kívül minél szélesebb körben elterjedést nyerjen ezen kitűnően összeállított s szórakoztató olvasmányul is becses mű, az eddigi 1 korona vételárat 60 fillérré szállítottuk le s ezen csekély összegért kapható Csathó Gábor és Társa könyvkereskedésében Schmidt Gyula papírüzletében, továbbá kiadó, hivatalunkban és a legtöbb szivartózsdeben.

* A vasuti hivatalnokok a »Vasuti- és gőzhajózási klubb« ellen. A magyar kir. államvasuti hivatalnokokra több olyan fölösleges terhet ró a máv. igazgatósága, melyből nekik semmi hasznuk sincsen. Az igazgatóság a többek között megköveteli, hogy minden máv. hivatalnok tagja legyen a »V. G. H.«-nak melynek azonban csak Budapesten van olvasóköre, s így a vidéki hivatalnokoknak semmi élvezetet sem nyújt. A máv. hivatalnokok elhatározták, hogy Láng kereskedelemügyi miniszterhez fognak fordulni az iránt, hogy engedje meg nekik, hogy csak az legyen a »V. G. K.« tagja, aki saját jószántából akar.

* Aranyrózsafüzért a Pápa Ő Szentségének. Ez évi február 20-án lesz negyedszázadja, hogy gróf *Fecchi* Joachim, mai nevén XIII. *Leót* a bibornokok pápaválasztó gyűlése a katolikus egyház látható fejévé tette. A jubileumot nagy fényvel készül megülni a keresztény világ. Ujabbban az iránt is indult mozgalom, hogy Ő Szentségét egy aranyrózsafüzérrel lepiék meg magyar alattvalói, kifejezésül annak a mély szeretetnek, melylyel a magyar katolikusok Ő Szentsége iránt viseltetnek, a magyarok iránt mindenkor kimutatott atyai gondoskodásáért. A rózsafüzért egy zarándoklat nyujtaná át Ő Szentségének, melyre több egyházfejedelem áldását adta. A mi a zarándoklat illeti, a közönség mindenképen ki lesz elégtve és Rómában van egy magyar főpap, a ki nemes szívének egész lelkesedésével fogja feleldhetlenné tenni az ott töltendő napokat. Részvételi díjak: Rómában két napi ellátással I. osztály 260 kor., II. osztály 200 kor., III. osztály 103 korona. Indulás április 19-én Budapestről Ancona, Loreto érintésével és visszaérkezés ugyanoda április 30-án. E célra elfogad pénzküldeményeket alantírt *Zaffery* Károly. A zarándoklat díjait e címre kell küldeni, még pedig április 5-ig bezárólag: Főtisztelendő Mészáros Kálmán Ferenczrendi atyának Esztergom.

* A nyomor enyhítése. Hidegebbre fordulván tegnap az időjárás, a szegények egész raja lepte el a két ételostóhelyiséget. Kiosztottak a tegnapi nap folyamán 1288 adag levest, ugyanannyi kenyeret, s azonfelül 40 éhező családnak juttattak egy-egy egész kenyeret. A két szállóhelyen elmúlt éjszaka 24 férfi és 9 nő töltötte az éjjelt.

* Az összegett leánykák állapota. Tegnap számunkban megemlékeztünk ama borzalmas szerencsétlenségről, mely *Vucskics* László postatiszt Sal Ferencz-utcai lakásán történt. Ugyanis vigyázatlanság következtében *Vucskics* unokahuga, Rotter Etel és a cselédleány, Maronyai Magda a spiritalizáló felborították s mindkettőjük ruhája lángba borulván, a gyermekek súlyos égési sebeket szenvedtek. Mint a tegnapi napon értesülünk, Rotter Etus pár nap múlva teljesen egészséges lesz, mivel őt a lángok alig érték s a kórházban ápolás alá vett cselédleány sebesülése sem ad aggodalomra okot. Ot is sikerül megmenteni.

* Halalozás. Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Jung Mátyásné és özv. Szalkai Pálné, mint az elhunyt testvérei a maguk, valamint az összes rokonok nevében is fájdalomtelt szívvel tudatják a legjobb testvér és rokonnok özv. *Valner* Ferenczné, szül. László Rozáliának folyó évi január hó 14-én, este fél 11 órakor, életének 84-ik évében hosszas szenvedés után, végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai ugyane hó 16-án d. u. 2 órakor fognak Beöthy Odön-utca 346. sz. gyászháztól az ev. ref. egyház szertartása után a Közponi temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1903. január hó 15. Béke hamvaira!

* **Nagy idők tanuja.** *Kosztenszky* Adolf nyug. bányászatanácsos e hó 11-én Nagy-Becskón (Marosm.) 77 éves korában meghalt. 1848-49-ben honvédtiszt volt és Szeben ostrománál súlyos sebet kapott. A szabadságharc leverése után az oroszok több társával együtt mint foglyot magukkal vitték és néhány évig, mint közönséges rab az olombányákban dolgozott. Onnan megszökvén visszatért Magyarországra és megszerezte a bányász és jogász-kvalifikációt. Egy ideig mint tanár működött Seimeczen. Kosztenszky lengyel származása dacára testtel-lélekkel magyar volt haláláig.

* **A gazdasszony büne.** *Keresztes* község lakosait egy mérgezési és halottrablási eset tartja izgalomban *Nánásy* Gyula nyugalmazott főszolgabíró évekkal ezelőtt, amikor nyugalmába vonult. *Keresztes* községben telepedett le, ahol egy házát vett. A főszolgabíró, aki agglény volt, nyugalmába vonulása után is megtartotta gazdasszonyát, *Varjas* Katalint, akit magával vitt el *Keresztes*re. Egész életében takarékosan élt, sok értékes holmija volt, azonkívül volt 18.000 korona értékű értékpapírja, egy 20.000 koronás takarékpénztári könyve és mintegy 1800 frt. készpénze. Egy hónappal ezelőtt a főszolgabíró betegeskedni kezdett. Háziorsósa *Oszvald* Károly eleinte nem tartotta komolynak a bajt, de a beteg egy hét múlva már olyan rosszul lett, hogy ott a főszolgabíró lakásán levelet írt beteg ücsésének, *Nánásy* Miklós gazdatisztnak, hogy siessen testvéréhez, mert halálos beteg. Az orvos a levelet átadta a gazdasszonynak, hogy vigye el a postára. Másnap reggel, amikor az orvos *Nánásy*hoz ment, azt már halva találta. Az orvos ekkor táviratozott az elhalt testvérének, hogy azonnal jöjjen. Mikor a halottat megvizsgálta, megdöbbenve vette észre, hogy a holttesten mérgezés tünetei mutatkoznak. Rögön értesítette a törvényszéket is. A törvényszéki kiküldöttek és az elhalt testvére egy időben érkeztek meg. A boncolásnál kiderült, hogy a beteget megmérgezték. A lakás átkutatása után sem az értékpapirokat, sem a takarékpénztári könyvet nem találták, a készpénztől is csak 250 forintot találtak. Ugy a mérgezés, valamint a rablás elkövetésének a gyanúja is a gazdasszonnyra esett, akit nyomban le is tartóztattak. Hosszas vallatás után végre bevallotta *Varjas* Katalin, hogy az öreg orvosságába mérget kevert, hogy mielőtt a testvére megérkezik, a pénzt és értéktárgyakat elrejttesse. Az elrejtett tárgyakat a kertben ásta el, ahol azokat meg is találták. A gonosz asszonyt bekísérték az ügyészség börtönébe.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Féntek: Pont Biquet család. (Ujházi Edével.)

Szombat: Zalameai bíró. (Ujházi Edével.)

A jövő hét műsora. A jövő hét műsorát most állítja össze a színház vezetősége. A műsor érdekesnek és változatosnak ígérkezik. A jövő héten kerül színpadra a már kétszer elharszott *Mártha* opera. Ugyancsak a jövő héten ujtják fel *Strausz* kitűnő operettjét, az *Égy Velenczében-t.* Színpadra kerül valószínűleg a jövő héten *Herczeg* darabja, a *Gyurkovics leányok* s *Loute* is. *Loute*-ban *Bilkey Irén* szerepét *E. Kovács Mariska* veszi át.

Előadás a gyermekeknek. Vasárnap délután gyermekelőadás lesz a Szigligeti-színházban. A *Csipkerózsika*, ez a kedves dramatizált tündérmese fog sok mulatságot szerezni a kicsinyek közönségének. *Novák Irén*, *E. Kovács Mariska*, *László Irén*, *Tóvári Anna*, *Peterdy Etelka*, *Benkő Jolán*, *Tóth Elek*, *Szarvasi Kovács Lajos* stb. játszanak a gyermekelőadáson.

Ujházi Ede vendéggjátékai. Ma, pénteken este folytatja vendéggjátékait *Ujházi Ede*. A *Pont Biquet család*-ban, ebben a pompás vigjátékban lép föl s játsza *Pont Biquet*-et. Szomaatov a *Zalameai bíró*-ban, *Calderon* gyönyörű verses drámájában búcsuzik a nagyváradi közönségtől a mester. A darab címszerepe az *Ujházi* újabb szerepei közül a legkiválóbb.

Ujházi Ede urnak,

a budapesti Nemzeti Színház kiváló művészenek harmadik vendégfelléptével.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 119.

Bérlet 101. sz.

Ma pénteken, 1903. január 16-án:

Pont-Biquet család.

Vigjáték.

S Z E M E L Y E K:

La Reynette — — — —	Tóth Elek
Jaque — — — —	Deésy Alfréd
Pont-Biquet — — — —	Ujházi Ede
Dagobert — — — —	Bérczi Gyula
Toupanee — — — —	Bognár J.
Bouzu — — — —	Szathmáry Arpád
Pont-Biquetné — — — —	Benkő Jolán
Mathilde — — — —	László Irén
Gabrielle — — — —	H. Novák Irén
Dumesnielné — — — —	Kulinyi Mariska
Godardné — — — —	Tóvári Anna
Julie — — — —	Peterdy Etel

HELYTARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Tamlászék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szombaton, január 17-én:

A zalameai bíró.

Színmű.

Igazságszolgáltatás.

Falusi bohózat.

Egy igénytelen kis becsületsértési per tárgyalásán fejlődtek azok a mulatságos jelenetek, melyek egy ultra modern párisi bohózatba is beillenek. S a dolog érdekességét növeli az a szenzációs körülmény, hogy az eset szereplői körösszegi parasztlányok.

Az előjáték még nyomtatáskor történt. A szerűn a rudast hordó lányok összeszólalkoztak, s e párpatvar folyamán *Kriszta* Katiczát a falu kikapós, szépséges leányzóját tulságosan merész hírekbe keverték.

— A bizony, — kezdte az egyik, hallottuk hogy hányadán vagy a jegyző segéddel . . .

— Meg a Pósa Mitru, ugy-e lányok, folytatta, a másik . . .

Kiváltképen *Pápa Virág* és *Lina* tudtak merész idylleket mesélni a kaczer *Katiczáról*.

Ezek a terjedő mesék adtak okot arra, hogy *Kriszta* Katicza rágalmazás miatt feljelentette *Bud* Jánosnét, *Pápa Virágot* és *Linát*.

A tegnapi tárgyalásra meg is jelentek a lányok.

Takaros, szemes szép leányok. S a bírák előtt sem hagyták a maguk igazát. Itt is a szemébe vágta a kaczer *Katiczának* a csipős meséket a pásztor meg a jegyző bojtárról.

Egyik lány még *Bud* Jánost is bekeverte a pletykába, erre aztán nagyot nézett *Bud* Jánosné, hát még akkor, mikor a *Katicza* mamája odavágta:

— Hát ki t-het róla, ha jobban szereti *Katiczát*, mint a feleségét?

Lett erre álmélkodás a lányok közt.

Bud Jánosnénak még a szava is alakadt, hogy az urát leleplezték.

A kinos esendben *Nagy* József, a büntető tanács elnöke megkérdezte a *Katicza* mamáját, hogy mért nem ügyel jobban a lányára?

Mire az öreg anyóka odadörmögte:

— Hát csak nem tehek lakatot rája no . . .

A tanács urai igyekeztek ezután gyorsan végezni a már-már tulfejldő jelenettel, s a vádlottakat felmentette.

Közönség köre.

A Nagyváradi pinczér-egylet tisztújítása.

Folyó hó 23-án fog végebe menni a pinczér-egylet tisztújítása. Tadvalevő, hogy *Stern Hermann*, a p. e. hosszú idő óta volt érdemes elnöke lemondott s hír szerint *Korahauer Henrik* urat jelölik az elnöki székre. Mint a Nagyváradi pinczér-egylet régi tagjai hivatottnak érezzük magunkat kartársaink értésére adni e kombináció téves voltát.

Ha egyletünk tagjai érezik magukban, hogy szakképzettségüköz küzdés és szenvedés árán jutottak, bizonyára ellene lesznek, hogy egyletünk elnöki székébe olyan férfit ültessenek, ki semmiképp sem felel meg ama kívánalmaknak, amit a pinczér-egylet elnökétől elvárhatnánk.

Hisszük, hogy szaktársaink többsége osztózik abbéli nézetünkben, hogy olyan pinczér-egyleti tag legyen az elnök, ki velünk, pinczér-ekkel együtt érez, aki érdeklődik az egylet sorsa iránt, aki már némi érdemeket szerzett egyletünk életében; végül a kit nem két tag hangos tombolása jelöl, de a tagok zöme óhajt az elnöki székre.

Több pinczér-egyleti tag

TANUGY.

Reform eszmék.

— A meg nem hallgatott javaslat. —

A vármegyei tanító-egyesület deczemberi közgyűlésén történt, a tanítói fizetések rendezéséről vonatkozó javaslatok tárgyalása alkalmával, hogy szólásra emelkedett *Magdiás* Károly n.-váradi róm. kath. tanító s egy nagyszabású javaslatot akart előterjeszteni, de nem juthatott szóhoz, mert a tanítói fizetés kérdése lefoglalt minden érdeklődést.

De a *Magdiás* Károly javaslata, nem afféle efemer javaslat, aminőt minden közgyűlésen hallhatnak a gyűlés látogatók, hanem nagyjelentőségű reformoknak egész sorozata.

Már maga az eszme is érdekes, a mely javaslattevőt a javaslat elkészítésében inspirálta: a búr háború és a búr nemzet sorsa. Látta, hogy a maroknyi voltában is a szabadságot egy világgé szerető kis búr nemzet hogy tört össze, hogy hullott le a szereplés egéről tagadhatatlan erős harcok és vívési győzelmek után, s elgondolta, hogy a mi ma történt a búrokkal, az beteljesedhetik holnap a magyarokon és hogy a dicstelen vég, a mely a lánglelkű nép tragédiáját bekoronázta, ne jusson a magyarnak is a népek történetében osztlányrésztül, gyökeresen megakarja reformálni az egész nemzetet, gondolkodásban, szokásban s erre nevelni, oktatni, szoktatni mindjárt az iskolában kezdi.

A nagyszabású javaslat főbb pontjai a következők:

1. A tanköteles kor kezdődjék 6 éves korban, s tartson 14 életév betöltéséig, innen pedig a 17 éves kor erejéig.

2. Az ekként előállított 8 osztályú elemi iskola tantárgyai legyenek ugyanazok, mint a mostani elemi iskolák alsó 4, és a középiskolák alsó 4 osztályaiban. A tantárgyak qualitative ellenben jobban megválogatandók, hogy így a középszerű tehetségű gyermekekre se legyen az túlterhelés.

3. A 8 osztályú elemi iskola III. osztályától kezdve minden osztályban legyen hetenként egy óra lögyakorlat és hetenként egy délutáni katonai gyakorlat. A löport és fegyvert az állam adja.

4. A tanító, ha oklevelét megnyerte, be-sorozandó katonának; ugyanezkor köteles letenni a tiszti vizsgát. (Természetes, már a képzőkbe való felvételnél elbírálandó, vajjon az illető katonának alkalmas-e?)

5. A tanító sikeres vizsgát után kinevezendő tartalékos honvédhadnagy és köteles letenni az esküt az alkotmányra. Fizetése egyenlő a tényleges szolgálatban levő hadnaggyával.

6. A honvédtiszt tanító felelős a növendékek kiképzéséért s mivel így az állam kész katonákat kap, a tényleges szolgálati idő a mai háromévről az egész vonalon egy évre lesz állítandó.

7. Az ekként megtakarított hadügyi kiadás a tanügyre fordítandó; tehát kivihető egyetlen fillér adóemelés nélkül.

A reform megvalósulása esetén a nemzeti-ségi törekvések leszorítanak a tanügy teréről, s ez a magyar állameszme megszilárdítását, a magyar nemzeti szellem megizmosodását vonja maga után.

Végül minden ember a rövidebb katonaszkodás révén két évet nyerve polgári foglalkozásban; a nőnek jelentősége nemzeti termelés szempontjából kiszámíthatatlan.

Eddig a javaslat! Az a nagy cél, a mely e reformok megvalósulása esetén elérhető lenne, megérdemli, hogy a tanügyi körök ez új reform-eszmékkel komolyan is foglalkozzanak.

(rs)

MULATSÁG.

FARSANGI NAPAR.

- Jan. 17. Otthon bál.
Jan. 18. Katholikus legény-egylet bálja a Zöldfában.
Jan. 18. Fehérkereszt-bál.
Jan. 24. A tisztikar hangversenye és táncestélye.
Jan. 31. A Biharmegyei Négyelet kalikóbálja.
Jan. 31. Kiskecskedők táncestélye.
Febr. 1. A 48-as népkör bálja.
Febr. 7. Tiszti-bál.
Febr. 9. Az izr. égyelet hangversenye és tánc estélye.
Febr. 14. Közveasora a Gyermekórház, a Női menedékház, s az izr. négyelet javára.
Febr. 21. Honibál a Vöröskereszt javára.

TAVIRATOR.

Parocchi bibornok halála.

Róma, jan. 15. Parocchi bibornok, az állandó pápa jelölt, kit még IX. Pius választott bibornokká az éjjel két óraker meghalt. (M. T. I.)

Vihar a Reichsrathban.

Bécs, január 15. (Saját tud. távirata.) A Reichsrath mai ülésén a nemzeti-ségek óriási vitát provokáltak. Az ülés előreláthatólag hajnalig is eltart.

Gondnokság alá helyezett kamarás.

Budapest, jan. 15. (Saj. tud. táv.) Rakovszky Ferencz cs. és kir. kamarást orvosi vélemények alapján, mint elmebeteg gondnokság alá helyezték.

A párbajellenes mozgalom.

Budapest, jan. 15. (Saj. tud. táv.) Az országos Kaszinó legközelebbi közgyűlésén indítványozni fogják a párbajellenes mozgalomhoz való csatlakozást. A többség elfogadja.

A szász trónörökösne regényéhez.

Salezburg, jan. 15. (Saj. tud. táv.) A trónörökösne közvetlen közeléből kiszivárog a hír, hogy úgy látszik már megbánta volna tettét, s azt is említette volna, hogy sajnálja férjét, akit valamikor nagyon szeretett.

Genf, jan. 14. A zárda és leánynevelő intézetek feliratokat küldtek a kormányhoz, hogy növendékeik megbotráncolás nélkül nem járhatnak Genf utcáin a Giron és a hercegnő viselkedése miatt.

Dementi.

Belgrád, január 15. Koholmányoknak mondják azt a hirt, hogy Sándor király tegnapi, szóról-szóra között beszédében azt mondotta, hogy reméli, hogy egy év alatt a még fel nem szabadított Szerbiát felszabadítja és Ausztria- Magyarország és Oroszország segítségével előnyomul Uszkübig. (M. T. I.)

Letartóztatott lapkiadó.

Budapest, jan. 15. (Saj. tud. táv.) Erdős Armandot, a Független Magyarország kiadóhivatalának főnökét többszörös csalás és sikkasztásért a rendőrség letartóztatta. Költkező életmódja óriás adósságokba sodorta, s ezek fizetését állandó csalás és sikkasztással fedezte. Hitelbe vásárolt értékes árukat potom áron zálogosított el, csak hogy pénzhez juthasson.

Főuri házasság.

Mentone, január 14. Pappenheim Szigfrid ma délelőtt az itteni polgármesteri hivatalban házasságra lépett Károlyi Erzsébet grófnővel Budapestről. (M. T. I.)

NYILTÉR.

Szabott árak!

China-ezüstgyári raktár

néven új, fényes, régi zűkszet pótló üzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMER-TÉREN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYARI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst czékkek, leg-hirnevesebb elsőrangú gyaraktól. Ezek a czikkek ma már alig nélkülözhetők az ur. házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyen műgyárak remekei vannak felhalmozva a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét.

70.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

181

A másik pedig így válaszolt:
— Hallgass, ha a fejed kedves!
— A fejemet teszem rá, hogy a lányt Jampolban rejtegeti.
— Oh, ha van Isten az égben, kiáltott föl Wolodyjowski.
— A vad mezőségre nem vihette a lányt, tehát valószínűleg Jampol és Jahorlik között tartja elrejtve. Egyszer már jártam azon a vidéken, mikor a királyiak és a khán küldöttei jöttek össze, hogy valami legelő határkérdést rendezzenek. A Dniester mentén igen sok búvó hely van, meg bozót, amelyben olyan emberek tanyáznak, akik nem ismernek semmi főnhatóságot és úgy élnek, hogy még a legközelebbi rokonaikat se látják. Ilyen vad benszülőtteknél rejtette el bizonyára, mert ott van a legbiztosabb helyen.

— De hogyan jutunk oda, ha Krsywonos az utat elzárta? szölt Longius. Jampol, amint hallottam, hírhedt rablófészek.

Skrzetuski így felelt:

— És ha tiszter koczkáztatom is a fejemet, megmentem őt. Áruhába öltözve keresem meg és az Isten is segíteni fog, hogy megtaláljam.

— Én veled megyek, János! szölt Wolodyjowski.

— Es én is veletek megyek, ha kell koldus gulyában, hárfával a vállamon. Higgyétek el nekem, hogy köztetek nékem van a legtöbb tapasztalatom és mert a lantot megutáltam, lát majd csapatolyát viszek magammal.

— Talán én is hasznotokra lehetek, bátyuska? kérdezte Longius.

— Természetesen, ha át kell majd kel-nünk a Dniesteren, te fogsz átvinni bennünket, mint egy új Szent Kristóf, gulyalódott Sagloba.

— Köszönöm nektek igaz szívetemről szölt Skrzetuski, és örömmel fogadom az ajánlatotokat. A szükségben a legszükségesebbek a jó barátok és ilyeneket, amint látom, a gondviselés bőven adott nekem. Engedje meg az Isten, hogy hálás lehessenek még nektek.

— Mi mellettéd leszünk mindig! kiáltott Sagloba. Az Isten szereti a békés embereket. Megléssátok, fáradágunknak meglesz a gyümölcse.

— Most pedig, szölt Skrzetuski rövid hallgatás után, visszaviszszük a katonáinkat a herceghez és aztán rögtön útnak indulunk. A Dniester mentén megyünk majd Jampol mögé Jahorlikig és mindenütt keresni fogjuk őt. Ha, amit ugyan reá nyelni sem merek, Camielnickij már leverte, úgy a szolgálás sem fog bennünket akadályozni. A sereg valószínűleg Ukrania felé megy, hogy a fölkelést teljesen elnyomja, ez azonban már bizvást megeshetik a mi részvételünk nélkül is.

— Várjatok csak, szölt Wolodyjowski. Chmielnickij után valószínűleg Krsywonos jön sorra, hát talán mi a csapatunkkal együtt vonulhatnánk Jampol felé.

— Nem, nekünk előbb kell ott lennünk, ellenkezett Sagloba. Legelőször azonban visszaviszszük a katonáinkat a herceghez, hogy aztán mi se tartóztasson. Remélem, hogy a herceg meg lesz velünk elégedve.

— Kiváltképpen veled.

— Ugy van, mert hisze, én hozom a legjobb híreket. Elhíhetitek, hogy számítok is a jutalomra.

— Indulhatunk tehát!

— Holnapig várunk kell, — szölt Wolodyjowski. — Skrzetuski parancsol ugyan, ő a vezér, de figyelmeztettek, hogy nem lesz tanácsos ma elindulni, mert különben elhullanak az összes lovaik.

— Egy jó abrakoltatás, aztán holnap indulhatunk; — határozott Skrzetuski.

Másnap reggel elindultak. A herceg parancsa szerint Sbarasba kellett visszavonulniok és ott bevárniok a további rendelkezéseket. Kusmin felé mentek tehát, azután Felstynből Volocsuska, a honnan az országút Chlebanow-

kán át vezetett Sbarasba. Az út nem volt a legkellemesebb, mert az eső folyton esett. Semmi különös sem történt, csak Longinus, aki száz lovassal elől ment, kergetett szét egypár elbizakodott bandát, amely a fővezér seregének a háta meggett összeverődött. Első éjjel Volocskuban pihentek meg.

De alig szunyadtak el a fáradságos lovaglás után, már riadó verte fel őket és az örök azt jelentették, hogy lovascsapat közeledik. Csakhamar hír érkezett, hogy Viersul érkeznek a tatar csapatjaival. Tehát jó barát jön.

Sagoba, Longinus és a kis Wolodyjovski rögtön tanácskozára gyűltek Skrzetuski szobájában és utánok nyomban, mint forgószelel rohant be fulladozva, nyakig sárosan egy tiszt. Skrzetuski a láttára fölkiáltott:

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Mintaszállítványok az „Adria” hajóin.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1902. decz. 23. az 82.632. sz. a. a következő értesítést bocsátotta ki:

Az 1901. évi VII. t.-cz.-be iktatott szerződés 10-ik §-a értelmében az „Adria” m. kir. tengerhajózási részvénytársaság kötelezettséget vállalt, hogy felhívásomra magyar ipari termékekből minta küldeményeket, melyek összszálya hajónként 10 tonnát vagy térfogata összesen 10 köbmétert meg nem halad, minden hajóján díjmentesen és iparcikkeket, melyek száya összesen hajónként 50 tonnát vagy térfogata összesen hajónként 50 köbmétert meg nem halad, a rendes viteldíjak 50%-áért fogja szállítani.

Tekintettel arra, hogy a minta küldeményeknek illetlen kedvezményes elszállítása ügyében az intézkedésem kieszközölésére vonatkozólag kikötött feltétel az eljárást hosszadalmasabbá teszi, az érdekeltek köréből ez iránt nyilvánított kívánság alapján az Adriai társasággal az idézett szerződési határozat elvi érintettségének fenntartása mellett ideiglenesen oly megállapodásra jutottam, hogy a társaság a minta küldeményeket a szerződésileg biztosított kedvezményes módon további intézkedésig közvetlen bejelentésre miniszteri felhívás nélkül is el fogja szállítani.

Osztályorsorsjáték. Az osztályorsorsjáték tegnapi húzásán a következő számok sorsoltattak ki:

15 000 koronát nyert: 104131.
10 000 koronát nyert 95138.
5000 koronát nyertek: 71917 29787
106348.
1000 koronát nyert: 104355.
500 koronát nyertek: 2642 13285 17232
24139 27182 35052 50663 55787 56034
58701 85398 87338 89495 94975 99946
106752.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. január hó 13-ik napján tartott vásárbán eladott természetűek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.—. Kétszeres buza 13.20—12.80. Rozs 12.40—12.—. Arpa 11.20—10.—80. Zab 12.—11.60. Tengeri 11.20—10.80. Borsó 38.—. Lencse 40.—. Bab 19.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.60. 100 kiló lángliszt 26.60. Zsemlyelisz 26.40. Fehér kenyér liszt 26.—. Barna kenyér liszt 24.—. Széna fuvarral 5.—. Sózott szalonna 152.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 6.70. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.50. 1 kiló marhahus —.96. 1 kiló öntött gyertya —.80. 1 kiló lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hlt. ó-bor 62.—. 1 hlt. új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.30. 1 mm. kemény faszéa 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm.

kendermag 20.—. 1 mm. köles —.—. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró —.—. 1 mm. aszalt szilva 40.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés hus 1.12. 1 kgr. juh-hus —.68. 1 kgr. vereshagyma —.16. 1 kgr. foghagyma —.54. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 2.40. 1 kgr. barna kenyér —.22. 1 ltr. kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1903. január hó 13. ról. Tiszta buza körülbelül 320 hlt. Kétszeres buza 80 hlt. Rozs 120 hlt. Arpa 50 hlt. Zab 100 hlt. Tengeri 300 hlt. Burgonya 100 hlt.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 110 drb. Fehizott 110 drb. Sovány 84 drb. Süldő 230 drb. Malacz 180 drb. Hizott marha 42 drb. Jármos ökör 320 drb. Fejős tehén 190 drb. Borju 214 drb. Bivaly 6 drb. Juh és kecske — drb. Ló 426 drb.

Értéktözsde.

	Budapest, jan. 15.
Oszták hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, jan. 15.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, aug.	.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden 1902. jan. 15-en.

Magyar aranyjárdék 4	120.75
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasuti köl. sön aranyban 4 1/3	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	99.—
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavinföldterhermentési kötvény	98.0
Magyar nyerevény-sorsjegyek-kölcsön	201.50
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	160.—
Oszták járdék papírban	100.75
Oszták járdék papírban	100.65
Oszták járdék aranyban	120.50
Oszták korona járdék	100.75
Oszták államsorsjegyek	144.50
Oszták magyar bank részvény	15.55
Magyar hitelbankrészvény	733.60
Oszták hitelintézet részvény	696.—
Párisi vista	95.40
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.12
Londoni vista	239.88
20 márkás arany	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

17947—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

A nagyváradai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Dr. Stokker József ügyvéd által képviselt özv. Tóth Lajosné h.-k.-ujlaki lakos végrehajtónak Somogyi Imre h.-k.-ujlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében nevezett végrehajtató 220 korona tőke, ennek 1901. évi július hó 8-ik napjától járó 5% kamatai 114 korona 36 fillér eddig megállapított és még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából

Első sorban a hegyköz-ujlaki 236. számú betétben A I. 1—2 sorszám alatt Somogyi Imre végrehajtást szenvedő és neje Nagy Eszter közös tulajdonánál felvett beltelkes ház és szántóból álló jószágtestre 413 korona kikiáltási árbán;

Másodsorban. Ugyanezen betétben A I. 1 sorszám alatt ugyanazok közös tulajdonánál felvett 360/194760-ad rész közös legelő járandóságából álló jószágtestre 40 korona kikiáltási árbán a végrehajtási árverést az 1881 LX. t.-cz. 146. és 156. §-ai alapján elrendeli és annak foganatosítására határidőtől 1903. évi január hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráját Hegyköz-Ujlak községéhez az ennel kintüzi.

Az árverésre kitélt ingatlanok szükség esetén a kikiáltási árbán alul is elfognak adadni.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt és, a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, — minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt.

A bántapénz az utolsó részletbe fog beletudatni.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál és H.-K.-Ujlak község előljáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a hegyköz-ujlaki 236. számú betétben a 64. sorszám alatti követelés behajtására vonatkozólag feljegyeztetni, az árverési hirdetmény egy példány a kir. törvényszék hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett és az árverési feltételek megtekintés végett egy példányban H.-K.-Ujlak község előljáróságának, továbbá az árverési hirdetmény egy-egy példány a szomszédos H.-K.-Pályi, Csatár, H.-K.-Szaldbágy községek előljáróságának azonnali szabályszerű közhírré tétel végett megküldeni rendeltetik.

Az árverés kérésért fel költség nem számíthatván az iránt intézkedni nem kellett.

Erről az árverési hirdetmény és az egyidejűleg megállapított árverési feltételek kézbesítése mellett értesítendő 1. A községi előljáróság H. K.-Ujlakon. 2. A nagyváradai kir. Pénzügyigazgatóság, 3. Dr. Stokker József végrehajtató ügyvéd, 4. A Gazdasági és Iparbank hitelszöveg igazgatóság Helyben, 5. Somogyi Imre végrehajtást szenvedő, 6. Somogyi Imréné szül. Nagy Eszter társtulajdonos Hegyköz-Ujlakon. Csak a hirdetményen 7. Az Előljáróság Hegyköz-Pályiban 8. Az Előljáróság Hegyköz Szaldbágyon. 9. Az Előljáróság Csatárban.

N.-Váradon, 1902. évi november hó 15-én. A kir. tvszék, mint tkvi hatóságnál.

Kis András,

kir. tvszéki bíró,

115.

1832—1902. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. v. hajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyvárad-vidéki kir. járás-bíróóság 1902. évi V. 1049/1. sz. végzésével Dr. Györfly Gyula ügyvéd által képviselt Magyar leszámítoló és pénzváltó bank felperes részére néhai Nagy Molnár Aron poópai volt lakos alperes ellen 8640 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt éltök közötti jogügyletre szerzett jogra a nagyvárad-vidéki kir. bíróság 1902. V. 1049/9. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Poósa községben leendő megtartására határidőtől 1903. évi január hó 29-ik napjának délután 3 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt a poópai 72. számú betétben foglalt 1899. évi október 14. illetve 16-án kötött szerződésen alapuló ingatlan vagyponra éltök közötti jogügylet által szerzett joga a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1903. évi január hó 12. napján.

Bosnyák Gergely,

kir. bírósági végrehajtó.

115.

Nagyvárad város polgármesterétől.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának f. évi 270. számú határozata folytán a városi villamműnél rendszeresítendő

főszerelői állásra

pályázatot hirdetnek.

A főszerelő javadalmazása 2500 korona évi fizetésből és 400 korona lakáspénzből áll.

Erre az állásra felső ipariskolai szakképesítéssel rendelkező oly szerelők pályázhatnak, a kik nagyobb elektromos ipartelegeken, különösen elektromos világító berendezések szerelése körül kellő szakbeli gyakorlatot szereztek.

Felhívom mindazokat, a kik a fent körülírt állásra pályázni óhajtanak, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi február hó 5-ik napjának déli 12 órájáig nyújtsák be. Később érkező kérvényeket nem veszek figyelembe Nagyvárad, 1903. január 12-én.

Rimler Károly,

113

polgármester.

Nagyvárad város polgármesterétől

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának f. évi 270. számú határozata folytán a városi villam-mű vezetésére szabályrendeletileg rendszeresítendő

igazgatói állásra

pályázatot hirdetnek.

A városi villam-mű igazgatóját a m. kir. Belügyminiszter urnak a villamos mű kezelésére vonatkozó jóváhagyó határozata leérkezéig ideiglenes joghatályal a felügyelő bizottság javaslatára a törvényhatóság által utólagosan jóváhagyandó szerződés mellett a polgármester alkalmazza.

Az alkalmazandó igazgató javadalmazása esetről-esetre megállapítandó fizetésből, lakáspénzből és a szabályrendelet szerint megállapítandó, a megtakarítások után felmerülhető jutalékból áll.

Erre az állásra okleveles gépészmérnökök, vagy ha ilyenek nem pályáznak, okleveles mérnökök alkalmazandók. Az elektrotechnikában szerzett elméleti és gyakorlati ism. reteiket tartoznak a pályázók okmányokkal igazolni. Az elektromos világítási üzem vezetésében jártas pályázók előnyben részesülnek.

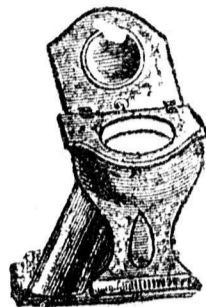
Felhívom mindazokat, a kik a fent körülírt állásra pályázni óhajtanak, hogy képesítéseikre vonatkozó okmányokkal felszerelt kérvényeiket, a javadalmazásra vonatkozó igényeik megjelölésével Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi február hó 20-ik napjának déli 12 órájáig annál inkább nyújtsák be, mert később érkező kérvényeket nem veszek figyelembe.

Nagyváradon, 1903. január 12-én.

Rimler Károly,

114.

polgármester.

A közönséges, vagyis alól nyitott árnyékszékek

okai a legtöbb hülés s az abból eredő számos megbetegedésnek, melyek nem egyszer életveszéllyel is fenyegetnek. Ilyenmü megbetegedések különösen *gyengébb szervezetű* nőknél és gyermekeknél mindennaposak.

E bajoknak csak akkor vehetjük elejét, ha árnyékszékeinket *légmentesen* elzárhatóvá alakítjuk, a mi a legutóbbi időig csak úgy volt lehetséges, ha vízvezetékkel ellátott angol closeteket alkalmaztak, a mi azonfelül, hogy módfelett *drága*, a gyakori befagyás s a ház alapfalainak *elnedvesítése* folytán, különösen *csatornázás* nélküli városokban, kellemetlen és kockázattal járó dolog is.

Ma már azonban mind e bajok elkerülhetők, az általunk forgalomba hozott, *hires orvosok* véleménye szerint, teljesen megfelelő, kiváló hirnevü, szabadalmazott

viznélküli „PLUTO“ árnyékszék-betétek

alkalmazásával, melyek kiváló előnyei:

1. légmentesen zárnak,
2. teljesen szagtalanítanak,
3. csinosak és mégis olcsók,
4. örökösök, soha nem romolnak el,
5. költözéskor elvihetők,
6. feltétlenül tiszták,
7. víz nem kerül hozzájuk,
8. s így az alapfalak megóvatnak
9. soha nem fagyhatnak be,
10. nem is tömődhetnek el.

Vidéken lakó uri családok nem is nélkülözhetik.

Mindez óriási előnyöknél fogva ezen szabadalmazott találmányt minden gondos családapa s kötelességét ismerő házigazda figyelmébe ajánljuk s felhívásra helyben bárkinek lakására szívesen küldünk megismerés végett egy-egy betétet, vidékre pedig árajánlattal készséggel szolgál.

Megtekinthető Sarkadi József Zöldfa-utcza üzletében is.

Ugyancsak *dús raktárt tartunk* az általunk kizárólagosan gyártott világhírű *nagyváradai ércszengőkből* és *kettős száncszengőkből*, valamint a világhírű Burgmann F.-féle *tömszelence tömitésekből*. Készítünk szabadalmazott szivattyuskutakat, a *legjobb hangu* gazdasági, iskolai és templomi *harangokat*, Ehrlich Mór cégtulajdonosunk szabadalmát, a *hirneves tömlőkapcsolókat*; gazdasági-, malom- és szeszgyári *géprészeket*, mindezt olcsón, gyorsan és tökéletes kivitelben, a miről *cézünk 57 éves fennállása*, számos ki-tüntetése és hirneve szavatol.

Becsés rendelést kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Rosenthal és Ehrlich érczárugyár,

Nagyvárad, Szacsavay-utcza, saját ház.

Alapítva 1847-ben.

Nagyvárad város polgármesterétől.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának f. évi 270. számú határozata folytán a városi villamműnél rendszeresítendő

főszerelői állásra

pályázatot hirdetnek.

A főszerelő javadalmazása 2500 korona évi fizetésből és 400 korona lakáspénzből áll.

Erre az állásra felső ipariskolai szakképesítéssel rendelkező oly szerelők pályázhatnak, a kik nagyobb elektromos ipartelegeken, különösen elektromos világító berendezések szerelése körül kellő szakbeli gyakorlatot szereztek.

Felhívom mindazokat, a kik a fent körülírt állásra pályázni óhajtanak, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi február hó 5-ik napjának déli 12 órájáig nyujtsák be. Később érkező kérvényeket nem veszek figyelembe Nagyvárad, 1903. január 12-én.

Rimler Károly,

113 polgármester.

Nagyvárad város polgármesterétől

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottságának f. évi 270. számú határozata folytán a városi villam-mű vezetésére szabályrendeletileg rendszeresítendő

igazgatói állásra

pályázatot hirdetnek.

A városi villam-mű igazgatóját a m. kir. Belügyminiszter urnak a villamos mű kezelésére vonatkozó jóváhagyó határozata leérkezéig ideiglenes joghatálylyal a felügyelő bizottság javaslatára a törvényhatóság által utólagosan jóváhagyandó szerződés mellett a polgármester alkalmazza.

Az alkalmazandó igazgató javadalmazása esetről-esetremegállapítandó fizetésből, lakáspénzből és a szabályrendelet szerint megállapítandó, a megtakarítások után felmerülhető jutalékból áll.

Erre az állásra okleveles gépészmérnökök, vagy ha ilyenek nem pályáznak, okleveles mérnökök alkalmazandók. Az elektrotechnikában szerzett elméleti és gyakorlati ism. reteiket tartoznak a pályázók okmányokkal igazolni. Az elektromos világítási üzem vezetésében jártas pályázók előnyben részesülnek.

Felhívom mindazokat, a kik a fent körülírt állásra pályázni óhajtanak, hogy képesítéseikre vonatkozó okmányokkal felszerelt kérvényeiket, a javadalmazásra vonatkozó igényeik megjelölésével Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi február hó 20-ik napjának déli 12 órájáig annál inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvényeket nem veszek figyelembe.

Nagyváradon, 1903. január 12-én.

Rimler Károly,

114. polgármester.

A közönséges, vagyis alól nyitott árnyékszékek

okai a legtöbb hülés s az abból eredő számos megbetegedésnek, melyek nem egyszer életveszéllyel is fenyegetnek. Ilyenmü megbetegedések különösen *gyengébb szervezetű* nőknél és gyermekeknél mindennaposak.

E bajoknak csak akkor vehetjük elejét, ha árnyékszékeinket *légmentesen* elzárhatóvá alakítjuk, a mi a legutóbbi időig csak úgy volt lehetséges, ha vízvezetékekkel ellátott angol closetteket alkalmaztak, a mi azonfelül, hogy módfelett *drága*, a gyakori befagyás s a ház alapfalainak *elnedvesítése* folytán, különösen *csatornázás* nélküli városokban, kellemetlen és kockázattal járó dolog is.

Ma már azonban mind e bajok elkerülhetők, az általunk forgalomba hozott, *hires orvosok* véleménye szerint, teljesen megfelelő, kiváló hirnevű, szabadalmazott

viznélküli „PLUTO” árnyékszék-betétek

alkalmazásával, melyek kiváló előnyei:

1. légmentesen zárnak,
2. teljesen szagtalanítanak,
3. csinosak és mégis olcsók,
4. örökösök, soha nem romolnak el.
5. költözéskor elvihetők,
6. fellélenül tiszták,
7. víz nem kerül hozzájuk,
8. s így az alapfalak megóvatnak
9. soha nem fagyhatnak be,
10. nem is tömődhetnek el.

————— Vidéken lakó uri családok nem is nélkülözhetik. —————

Mindez óriási előnyöknél fogva ezen szabadalmazott találmányt minden gondos családapa s kötelességét ismerő házigazda figyelmébe ajánljuk s felhívásra helyben bárkinek lakására szívesen küldünk meg szemlélés végett egy-egy betétet, vidékre pedig árajánlattal készséggel szolgál.

Megtekinthető Sarkadi József Zöldfa-utczai üzletében is.

Ugyancsak *dús raktárt* tartunk az általunk kizárólagosan gyártott világhírű *nagyváradai ércszelencékből* és *kettős száncszelencékből*, valamint a világhírű Burgmann F.-féle *tömszelence tömitésekből*. Készítünk szabadalmazott szivattyuskutakat, a *legjobb hangu gazdasági, iskolai és templomi harangokat*, Ehrlich Mór cég tulajdonosunk szabadalmát, a *hirneves tömlőkapcsolókat*; gazdasági-, malom- és szeszgyári *géprészeket*, mindezt olcsón, gyorsan és tökéletes kivitelben, a miről *cégünk 57 éves fennállása*, számos ki-tüntetése és hirneve szavatol.

Becsés rendelést kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Rosenthal és Ehrlich érczárugyár,

Nagyvárad, Szacsvey-utcza, saját ház.

Alapítva 1847-ben.